

Uitgave
in de Nederlandse taal

Mededelingen en bekendmakingen

<u>Nummer</u>	Inhoud	Bladzijde
	<i>I Mededelingen</i>	
	Commissie	
98/C 296/01	ECU.....	1
98/C 296/02	Gemiddelde prijzen en representatieve prijzen van tafelwijnsoorten op de verschillende commercialisatiecentra	2
98/C 296/03	Bericht van het naderende vervallen van bepaalde antidumpingmaatregelen	3
98/C 296/04	Steunmaatregelen van de staten — C 23/98 (ex N 895/96) — Oostenrijk (!).....	4
98/C 296/05	Voorafgaande aanmelding van een concentratie (Zaak nr. IV/M.1315 — ENW/Eastern) (!)	9
	<i>II Voorbereidende besluiten</i>	
	Commissie	
98/C 296/06	Voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 975/98 over de denominaties en technische specificaties van voor circulatie bestemde euromuntstukken.....	10

I

(Mededelingen)

COMMISSIE

ECU (*)

23 september 1998

(98/C 296/01)

Bedrag in nationale valuta voor één eenheid:

Belgische en Luxemburgse frank	40,4793	Finse mark	5,97787
Deense kroon	7,46738	Zweedse kroon	9,18504
Duitse mark	1,96215	Pond sterling	0,690609
Griekse drachme	337,878	US-dollar	1,15870
Peseta	166,645	Canadese dollar	1,77351
Franse frank	6,57947	Yen	158,395
Iers pond	0,784764	Zwitserse frank	1,62624
Lire	1939,11	Noorse kroon	8,74648
Gulden	2,21266	IJslandse kroon	80,9702
Oostenrijkse schilling	13,8060	Australische dollar	2,00711
Escudo	201,220	Nieuw-Zeelandse dollar	2,36712
		Zuid-Afrikaanse rand	6,85663

De Commissie heeft een telexdienst met automatisch antwoordmechanisme in gebruik genomen die elke gebruiker, op diens aanvraag per telex, de omwisselingskoers in de voornaamste valuta geeft.

Deze dienst functioneert elke dag van 15.30 uur tot de volgende dag 13.00 uur.

De gebruiker dient als volgt te handelen:

- telex nr. 23789 te Brussel kiezen;
- zijn eigen telexadres geven;
- de code „cccc” vormen die het automatisch antwoordmechanisme in werking stelt en hem de omwisselingskoersen van de ECU per telex geeft;
- de mededeling niet onderbreken vóór het einde van de boodschap dat aangegeven wordt door het teken „ffff”.

Noot: De Commissie heeft telekopieerapparaten met automatische beantwoorder (nr. 296 10 97 en nr. 296 60 11) die dagelijkse gegevens betreffende de berekening van de landbouwomrekeningskoersen verstrekken.

(*) Verordening (EEG) nr. 3180/78 van de Raad van 18 december 1978 (PB L 379 van 30.12.1978, blz. 1), laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EEG) nr. 1971/89 (PB L 189 van 4.7.1989, blz. 1).

Besluit 80/1184/EEG van de Raad van 18 december 1980 (Overeenkomst van Lomé) (PB L 349 van 23.12.1980, blz. 34).

Beschikking nr. 3334/80/EGKS van de Commissie van 19 december 1980 (PB L 349 van 23.12.1980, blz. 27).

Financieel Reglement van 16 december 1980 voor de toepassing van de algemene begroting van de Europese Gemeenschappen (PB L 345 van 20.12.1980, blz. 23).

Verordening (EEG) nr. 3308/80 van de Raad van 16 december 1980 (PB L 345 van 20.12.1980, blz. 1).

Beschikking van de Raad van Gouverneurs van de Europese Investeringsbank van 13 mei 1981 (PB L 311 van 30.10.1981, blz. 1).

Gemiddelde prijzen en representatieve prijzen van tafelwijnsoorten op de verschillende commercialisatiecentra

(98/C 296/02)

(Vastgesteld op 22 september 1998 in toepassing van artikel 30, lid 1, van Verordening (EEG) nr. 822/87)

Commercialisatiecentra	ECU per % vol/hl	% van OP °	Commercialisatiecentra	ECU per % vol/hl	% van OP °
<i>R I Oriënteringsprijs*</i>	3,828		<i>A I Oriënteringsprijs*</i>	3,828	
Heraklion	geen notering		Athene	geen notering	
Patras	geen notering		Heraklion	geen notering	
Requena	geen notering		Patras	geen notering	
Reus	geen notering		Alcázar de San Juan	geen notering	
Villafranca del Bierzo	geen notering (¹)		Almendralejo	geen notering	
Bastia	geen notering		Medina del Campo	geen notering (¹)	
Béziers	4,009	105 %	Ribadavia	geen notering	
Montpellier	3,992	104 %	Vilafranca del Penedés	geen notering	
Narbonne	geen notering		Villar del Arzobispo	geen notering (¹)	
Nîmes	4,037	105 %	Villarrobledo	geen notering (¹)	
Perpignan	geen notering		Bordeaux	geen notering	
Asti	geen notering		Nantes	geen notering	
Firenze	geen notering		Bari	geen notering	
Lecce	geen notering		Cagliari	geen notering	
Pescara	geen notering		Chieti	geen notering	
Reggio Emilia	geen notering		Ravenna (Lugo, Faenza)	2,786	73 %
Treviso	4,306	112 %	Trapani (Alcamo)	2,508	66 %
Verona (voor de lokale wijnen)	4,686	122 %	Treviso	3,926	103 %
Representatieve prijs	4,164	109 %	Representatieve prijs	2,840	74 %
<i>R II Oriënteringsprijs*</i>	3,828			ECU/hl	
Heraklion	geen notering		<i>A II Oriënteringsprijs*</i>	82,810	
Patras	geen notering		Rheinfalz (Oberhaardt)	56,822	69 %
Calatayud	geen notering		Rheinhessen (Hügelland)	55,446	67 %
Falset	geen notering		De wijnbouwstreek van de Luxemburgse Moezel	geen notering	
Jumilla	geen notering (¹)		Representatieve prijs	56,494	68 %
Navalcarnero	geen notering (¹)				
Requena	geen notering		<i>A III Oriënteringsprijs*</i>	94,570	
Toro	geen notering		Mosel-Rheingau	geen notering	
Villena	geen notering (¹)		De wijnbouwstreek van de Luxemburgse Moezel	geen notering	
Bastia	geen notering		Representatieve prijs	geen notering	
Brignoles	geen notering				
Bari	3,546	93 %			
Barletta	3,293	86 %			
Cagliari	geen notering				
Lecce	geen notering				
Taranto	geen notering				
Representatieve prijs	3,406	89 %			
	ECU/hl				
<i>R III Oriënteringsprijs*</i>	62,150				
Rheinfalz-Rheinhessen (Hügelland)	geen notering				

(¹) Overeenkomstig artikel 10 van Verordening (EEG) nr. 2682/77 niet in aanmerking genomen notering.

* Van toepassing vanaf 1 februari 1995.

° OP = Oriënteringsprijs.

Bericht van het naderende vervallen van bepaalde antidumpingmaatregelen

(98/C 296/03)

1. De Commissie deelt mede dat, tenzij volgens onderstaande procedure een herzieningsonderzoek wordt geopend, de hierna vermelde antidumpingmaatregelen op de in de onderstaande tabel vermelde data zullen vervallen ingevolge artikel 11, lid 2, van Verordening (EG) nr. 384/96 van de Raad van 22 december 1995 inzake beschermende maatregelen tegen invoer met dumping uit landen die geen lid zijn van de Europese Gemeenschap ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 905/98 ⁽²⁾.

2. Procedure

De producenten in de Gemeenschap kunnen een schriftelijk verzoek om een herzieningsonderzoek indienen. Dit verzoek dient voldoende bewijs te bevatten dat het vervallen van de maatregelen vermoedelijk voortzetting of herhaling van de invoer met dumping en daaruit voortvloeiende schade ten gevolge zou hebben.

Indien de Commissie besluit de betrokken maatregelen aan een herzieningsonderzoek te onderwerpen, zullen de importeurs, de exporteurs, de vertegenwoordigers van het land van uitvoer en de producenten in de Gemeenschap in de gelegenheid worden gesteld de in het verzoek om een herzieningsonderzoek verstreekte informatie aan te vullen, te weerleggen of daarop commentaar te leveren.

3. Termijn

De communautaire producenten kunnen overeenkomstig voornoemde basis, bij de Commissie van de Europese Gemeenschappen, Directoraat-generaal Buitenlandse Betrekkingen (Afdeling I-C-2), Wetstraat 200, B-1049 Brussel ⁽³⁾, een schriftelijk verzoek om een herzieningsonderzoek indienen vanaf de datum van publicatie van dit bericht, doch uiterlijk drie maanden voor de in onderstaande tabel vermelde datum.

4. Dit bericht wordt gepubliceerd overeenkomstig het bepaalde in artikel 11, lid 2, van Verordening (EG) nr. 384/96.

Product	Land(en) van oorsprong of van uitvoer	Maatregel	Referentie	Vervaldatum
Kaliumchloride	Oekraïne Rusland Wit-Rusland	Recht	Verordening (EG) nr. 643/94 (PB L 80 van 24.3.1994)	24.3.1999

⁽¹⁾ PB L 56 van 6.3.1996, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 128 van 30.4.1998, blz. 18.

⁽³⁾ Telex COMEU B 21877, telefax (32-2) 295 65 05.

STEUNMAATREGELEN VAN DE STATEN

C 23/98 (ex N 895/96)

Oostenrijk

(98/C 296/04)

(Voor de EER relevante tekst)

*(Artikelen 92 tot en met 94 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap)***Mededeling van de Commissie overeenkomstig artikel 93, lid 2, van het EG-Verdrag aan de overige lidstaten en andere belanghebbenden betreffende steun ten behoeve van KNP Leykam, Oostenrijk**

Bij onderstaand schrijven heeft de Commissie de Republiek Oostenrijk in kennis gesteld van haar besluit de procedure van artikel 93, lid 2, van het EG-Verdrag in te leiden.

„I. ACHTERGROND

In november 1996 meldden de Oostenrijkse autoriteiten een voornemen aan om KNP Leykam — de grootste Europese producent van houtvrij gestreken papier — 3,53 miljoen ECU (48,38 miljoen ATS) ad-hocsteun voor O&O toe te kennen welke bestemd was voor de ontwikkeling van een informatie- en controlesysteem voor papiermachines, meer bepaald in verband met de bouw van een nieuwe papiermachine (PM11) in het Oostenrijkse Gratkorn.

Aan de Oostenrijkse autoriteiten werden vragen gesteld in januari, juli, oktober en laatstelijk bij schrijven van 16 december 1997 om na te gaan of het steunvoornemen voldeed aan de criteria van de communautaire kaderregeling inzake staatssteun voor onderzoek en ontwikkeling (PB C 45 van 17.2.1996, blz. 5). Meer bepaald werden er bezwaren geuit ten aanzien van het precommerciële karakter van het project en het stimulerende effect van de voorgenomen steun. In antwoord op deze vragen verstrekten de Oostenrijkse autoriteiten aanvullende inlichtingen in februari, maart en oktober 1997 en laatstelijk bij schrijven van 6 februari 1998, dat op 9 februari 1998 werd ingeschreven. In april 1997 vond er een bijeenkomst plaats met de Oostenrijkse autoriteiten.

Het project „Informatie- en controlesysteem voor papiermachines” (MICS — Mill information and control system) zou lopen van 1995 tot 1998, waarbij de voor steun in aanmerking komende O&O-uitgaven 8,86 miljoen ECU (120,95 miljoen ATS) zouden bedragen. De voorgenomen steun bedraagt 3,53 miljoen ECU (48,38 miljoen ATS), hetgeen overeenstemt met een steunintensiteit van 40 %. Het project ging in december 1995 van start, nadat KNP Leykam in november 1995 bij de Oostenrijkse autoriteiten een formeel verzoek om steun had ingediend.

II. DE ONDERNEMING

KNP Leykam is de grootste Europese producent van houtvrij gestreken papier, met een marktaandeel van 15 %. De onderneming ontstond in 1993 na de fusie van de papierdivisies van NV Koninklijke KNP BT (Nederland) en Leykam Mürtzaler (Oostenrijk⁽¹⁾). Productie-installaties zijn gevestigd in Nederland (Maastricht en Nijmegen), België (Lanaken) en Oostenrijk (Gratkorn).

In 1995 zette KNP BT voor KNP Leykameen investeringsprogramma op waarmee een substantiële productiviteits- en kwaliteitsverbetering werd beoogd. Besloten werd 471 miljoen ECU (1,05 miljard NLG) te investeren in een nieuwe papiermachine (PM11) en een productiehal te Gratkorn⁽²⁾. In een markt die te kampen heeft met een chronische overcapaciteit en met dalende papierenprijzen, vond de investering plaats om van KNP Leykam de goedkoopste Europese producent van houtvrij gestreken papier te maken⁽³⁾.

Im januari 1997 begon KNP BT een reorganisatieprogramma dat gericht was op een structurele vermindering van de kosten, en deelde het ook haar voornemen mee om voor KNP Leykam een strategische partner te zoeken om nog verdere besparingen door schaalvergroting en synergie tot stand te brengen. De 500 banen die als gevolg van het reorganisatieprogramma in Oostenrijk verloren gingen, houden verband met de vervanging van vier bestaande papiermachines door de nieuwe PM11. Deze zal een jaarcapaciteit hebben van 470 000 ton houtvrij gestreken papier⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Jaarsverslag KNP BT 1996, blz. 14.

⁽²⁾ Jaarsverslag KNP Leykam 1996, blz. 10.

⁽³⁾ Vergelijk jaarverslag KNP BT 1996, blz. 32.

⁽⁴⁾ Vergelijk jaarverslag KNP BT 1996, blz. 32, en <http://www.knpbt.nl/press/16.html>, „Reorganisation at KNP Leykam”, 22.1.1997.

Bij een op 31 december 1997 doorgevoerde concentratie-operatie verwierf Sappi (Zuid-Afrika) het aandeel van KNP BT in KNP Leykam voor 500 miljoen ECU, een aankoop prijs die overeenstemt met de geraamde netto-boekwaarde. De nieuwe PM11 ging in oktober 1997 met succes van start. De directie van Sappi gelooft dat 1998 een aanmerkelijke verbetering van de opbrengsten over 1997 te zien zal geven⁽⁵⁾. De Oostenrijkse autoriteiten verklaarden dat Sappi (Zuid-Afrika) naar raming 91,5 % van de aandelen van KNP Leykam zal verwerven tegen een aankoop prijs van 1,5 miljard NLG (674 miljoen ECU). Deze verwerving omvat alle operationele eenheden van KNP Leykam, en dus ook de PM11-papiermachine, samen met alle eventuele winsten als gevolg van de toekomstige ontwikkelingen rond de MICS en alle schulden van de onderneming.

Het uitgebreide Sappi-concern zal wereldwijd de grootste producent van houtvrij gestreken papier zijn, met een marktaandeel van 22 % in Europa⁽⁶⁾.

III. HET STEUNVOORNEMEN

1. Het informatie- en controlesysteem voor papiermachines (MICS)

Voorgesteld wordt om O&O-steun te verlenen voor de ontwikkeling van een informatie- en controlesysteem voor papiermachines (MICS—Mill information and control system) dat integraal deel zal uitmaken van de nieuwe PM11-papiermachine in het Oostenrijkse Gratkorn.

Het project zou lopen van 1995 tot 1998, waarbij de voor steun in aanmerking komende O&O-uitgaven 8,86 miljoen ECU (120,95 miljoen ATS) bedragen. Het steunvoornemen van 3,53 miljoen ECU (48,38 miljoen ATS) stemt overeen met een steunintensiteit van 40 %, samengesteld uit 25 % voor precommerciële ontwikkeling en een verhoging van 15 procentpunten (zie punt 5.10.3 van de kaderregeling inzake 5.10.3 van de kaderregeling inzake O&O-steun) omdat de werkzaamheden zouden aansluiten bij de doelstellingen van het vierde communautaire kaderprogramma op het gebied van onderzoek en technologische ontwikkeling, en meer bepaald het Esprit-werkprogramma, gebied 8: Integratie bij fabriek, thema 3: Intelligente productiesystemen en -apparatuur (taken 8.11. tot en met 8.15).

Het werkprogramma van het project wordt in algemene termen omschreven als een nieuw softwaresysteem voor toezicht in de fabriek (informatietechnologie), waarbij real-time-toezicht, intelligente controle van individuele processen en productiesysteem geïntegreerd worden met de verwerking van bestellingen, planning van de productie, logistiek en kwaliteitsbewaking.

De verschillende fases van het project worden duidelijk omschreven aan de hand van de diverse stappen die nodig zijn voor de totstandbrenging van productie met het MICS-systeem. Bij de aanmelding in november 1996 waren de zogenaamde alfa- en beta-versies van de MICS klaar, wat betreft het toezicht in de fabriek.

In oktober 1996 had KNP Leykam bij Honeywell (Varkaus, Finland) een bestelling geplaatst⁽⁷⁾ voor een systeem voor procesautomatisering voor de PM11, dat de papiermachine, de strijkmachine, de afdeling voor stofvoorbereiding en de strijkeuken omvatte. Door dit systeem wordt real-time-toezicht uitgebreid tot het volledige papierproductiesysteem door het samenbrengen van processen, productie en bedrijfsbeheer. Het MICS-project lijkt de ontwikkeling te zijn van specifieke softwaretoepassingen die moeten draaien op het Honeywell-systeem voor procesautomatisering. In oktober 1997 begon de PM11 op commerciële basis te werken, ook al is de MICS-software nog niet geoptimaliseerd omdat de volledige productiecapaciteit naar verwachting pas in 1999 zal worden bereikt.

2. De onderaannemers

Bedragen de totale projectkosten 8,7 miljoen ECU (120,95 miljoen ATS), dan belopen de directe kosten van KNP Leykam slechts 2,8 miljoen ECU (38,95 miljoen ATS). Dit betekent dat circa 68 % van de projectkosten voor rekening komen van de externe ondernemingen die als onderaannemers werken.

De onderaannemers zijn Bull AG Austria & Servo Data (contractwaarde: 3,96 miljoen ECU of 55 miljoen ATS), BEKO Engineering GmbH (860 000 ECU of 12 miljoen ATS) en Joanneum Research (1,08 miljoen ECU of 15 miljoen ATS).

Na specifieke vragen van de Commissie hebben de Oostenrijkse autoriteiten de voorwaarden waaronder de overige bedrijven aan het MICS-project deelnemen, als volgt omschreven:

KNP Leykam heeft de algemene verantwoordelijkheid voor het vaststellen van de doelstellingen van ieder deelgebied van het project, deels in samenwerking met Bull/Servo Data en Joanneum Research. Krachtens een overeenkomst met KNP Leykam moeten de externe ondernemingen ervoor zorgen dat de projectdoelstellingen worden ontwikkeld en uitgevoerd volgens de voor het MICS-project vastgestelde richtsnoeren inzake kwaliteitsborging. De risico's in verband met het bereiken van de verwachte projectdoelstellingen worden uitsluitend gedragen door KNP Leykam, als de onderneming die verantwoordelijk is voor het vastleggen van het tijdschema en de doelstellingen van het project.

⁽⁵⁾ <http://www.sappi.com/press/res.htm>, „Sappi's Results ahead of Market Expectations”, dd. 18.11.1997, 5.3.1998.

⁽⁶⁾ <http://www.sappi.com/press/press10.htm>, dd. 22.12.1997, 5.3.1998.

⁽⁷⁾ <http://www.honeywell.fi/english/u1110e.html>, „Honeywell to deliver automation for world's biggest fine paper machine at KNP Leykam”, 11. 10.1996.

De bijdragen van de onderaannemers zullen als volgt zijn:

Met Bull AG Austria werd voor het MICS-project een overeenkomst gesloten in het kader van een joint venture met haar partneronderneming, Servo Data. Bull is de enige onderaannemer van KNP Leykam, ook al levert Servo Data de (externe) projectmanager. De overeenkomst met Bull/Servo Data wordt uitgevoerd volgens een flexibele regeling, waarbij, al naar gelang van de fases van het MICS-project, Bulls aandeel in het project in hoofdzaak toegespitst is op de hardware en systeemtoepassingen (client server, interfaces), en op de integratie van systemen voor proces- en kwaliteitscontrole.

Servo Data is een onderneming voor consulting- en informatietechnologie (IT), met vestigingen in Oostenrijk, Duitsland en de Verenigde Staten van Amerika; haar dienstenaanbod omvat IT-consulting, projectgeoriënteerde ontwerpen en ontwikkeling van op bedrijven toegespitste toepassingen, alsmede opleiding voor het gebruik van IT-systemen en de meest recente methodes inzake project- en informatiebeheer. Een van de belangrijkste gebieden waarop Servo Data over deskundigheid beschikt, is de papier- en cellulose-industrie. Servo Data is bij het MICS-project betrokken als partner in een joint venture met Bull. De voornaamste opdracht van Servo Data bij het MICS-project is het ontwerp en de uitvoering van bedrijfsprocessen en -functies.

BEKO Engineering GmbH is een van de belangrijkste Oostenrijkse software- en engineeringbedrijven. Haar producten- en dienstenassortiment omvat consulting inzake informatietechnologie, het uitvoeren van projecten inzake informatietechnologie en softwareoplossingen voor specifieke bedrijven. Haar deelneming in het MICS-project houdt vooral verband met ontwerp en uitvoering. De overeenkomst met KNP Leykam wordt eveneens in fases uitgevoerd, al naar gelang van de voortgang van het MICS-project.

Joanneum Research is het op een na grootste onafhankelijke O&O-bedrijf in Oostenrijk. Het heeft enge banden met Oostenrijkse universiteiten. De voornaamste bijdrage van Joanneum in het project betreft deelgebieden als industriële kwaliteitsborging en statistische kwaliteitscontrole, procescontrole in de sector papierproductie en systemen voor prognose en optimalisering van de papierproductie.

3. Het standpunt van uw regering

De Oostenrijkse autoriteiten zijn van mening dat dit project moet worden aangemerkt als precommerciële ontwikkelingsactiviteiten, omdat het de ontwikkeling betreft van een niet voor commerciële doeleinden aan te wenden prototype van totaal nieuwe software voor geïntegreerde productiecontrole. Zij stellen dat de ontwikkeling van MICS verder gaat dan routinematige en periodieke wijzigingen van bestaande systemen voor productiecontrole. Volgens de Oostenrijkse autoriteiten bestaan nergens ter wereld vergelijkbare informatie- en controlesystemen — vooral met een grafische gebruikersinterface — voor toepassing in de industrie, inzonderheid in de papiersector.

Wat het stimulerende effect betreft, onderstrepen de Oostenrijkse autoriteiten dat KNP Leykam ook kon besluiten de nieuwe PM11-papiermachine te doen draaien met het bestaande automatiserings- en informatiesysteem voor het registreren van en verwerken van productiegegevens van de fabriek (BDE — Betriebsdatenerfassung), die — tegen veel lagere kosten — alleen moest worden aangepast voor de PM11. De modernisering van de BDE zou door de Oostenrijkse autoriteiten als een vervangingsinvestering worden beschouwd, die geen O&O-activiteiten omvat. Indien geen overheidsmiddelen in het vooruitzicht waren gesteld, was het MICS-project niet uitgevoerd en zou de onderneming ervoor geopteerd hebben de bestaande informatie- en productiesoftware te optimaliseren.

De Oostenrijkse autoriteiten werd verzocht nadere gegevens te verstrekken over de verwachte kostenbesparing en de rentabiliteit van de investering in ontwikkeling en gebruik van de MICS-software, vergeleken met een verbeterde versie van de thans te Gratkorn gebruikte informatie- en productiesoftware. Zij antwoordden dat er zeker voordelen te verwachten zijn van de snellere gegevensverwerking met het MICS-systeem, als gevolg van de grafische gebruikersinterface, de vermindering van de manuele invoer door gebruikers gezien de grotere systeemintegratie en volledig geautomatiseerde interfaces, en efficiënter informatiebeheer op basis van een meer systematische informatiestroom; ook zouden meer in het algemeen voordelen te verwachten zijn van een modern basissysteem dat in de toekomst verder functioneel kan worden uitgebreid. Zij beweren evenwel dat de financiële voordelen van de ontwikkeling in dit stadium niet kunnen worden gekwantificeerd. Aangezien de kosten voor de ontwikkeling van een nieuw systeem — MICS — aanzienlijk hoger liggen dan de kosten voor de aanpassing van het bestaande systeem, zijn de financiële baten van de ontwikkeling van het nieuwe systeem verwaarloosbaar.

De samenwerking met Joanneum Research vindt volgens de Oostenrijkse autoriteiten niet uitsluitend op commerciële basis plaats. Een van de hoofddoelstellingen van KNP Leykam zou bestaan in het testen binnen het bedrijfsleven van de meest recente wetenschappelijke ontwikkelingen en statistische-controlemodellen, terwijl terzelfder tijd toegang verkregen wordt tot academische kennis en hooggekwalificeerde wetenschappers, los van enige vorm van steun. Voorts benadrukken zij dat Joanneum Research de resultaten van het wetenschappelijk onderzoek zal mogen publiceren, voorzover deze geen verband houden met de onderneming.

IV. BEOORDELING

De Europese markt voor houtvrij gestreken papier is gefragmenteerd en kampt sinds enige tijd met overcapaciteit. Verwacht wordt dat deze sector in Europa nog met verdere concentratie en rationalisatie te maken krijgt. Behalve KNP Leykam zijn er nog producenten van houtvrij gestreken papier in Finland, Zweden, Frankrijk, Duitsland en Italië.

De aangemelde steun valt onder de toepassing van artikel 92, lid 1, van het EG-Verdrag, en bijgevolg onder het algemene verbod op overheidssteun. Of de steun verenigbaar is met de gemeenschappelijke markt, valt te betwijfelen. Wel kan steun ter bevordering van onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten, op grond van artikel 92, lid 3, onder c), van het EG-Verdrag, in beginsel in aanmerking komen voor een uitzondering op die regel en, indien de steun voldoet aan alle voorwaarden van de communautaire kaderregeling inzake staatssteun voor onderzoek en ontwikkeling (B C 45 van 17.2.1996, blz. 5), als verenigbaar met de gemeenschappelijke markt worden aangemerkt.

Om op een dergelijke beoordeling aanspraak te kunnen maken, dient te worden aangetoond dat het gesteunde project, zoals de Oostenrijkse autoriteiten beweren, voldoet aan de definitie van „precommerciële ontwikkelingsactiviteit” (bijlage I van de kaderregeling). Voorts wordt in de kaderregeling bijzonder belang gehecht aan het stimulerende effect in het geval dat de steun wordt toegekend aan grote bedrijven die onderzoek verrichten dat zich dicht bij de markt bevindt (punt 6.5 van de kaderregeling). Aangetoond moet worden dat ondernemingen dankzij de voorgenomen steun meer onderzoek verrichten dan zonder deze steun het geval was geweest (punt 6.2 van de kaderregeling) en dat de steun nodig is als stimulans en geen exploitatiesteun vormt (punt 6.3 van de kaderregeling).

1. De precommerciële ontwikkeling van het project

Als precommerciële ontwikkelingsactiviteit kan niet gelden de fabricage van een eerste prototype dat (rechtstreeks) voor commerciële doeleinden kan worden aangewend, demonstratie- of modelprojecten die kunnen worden gebruikt of geschikt gemaakt voor industriële toepassing of commerciële exploitatie, alsmede routematige of periodieke wijzigingen van bestaande producten en andere courante werkzaamheden, zelfs indien deze wijzigingen verbeteringen zijn (bijlage I van de kaderregeling).

Gelet op het bovenstaande lijkt het MICS-softwareproject (informatietechnologie) integraal deel uit te maken van het investeringsproject voor de PM11-papiermachine voor de commerciële papierproductie. Het MICS-project lijkt te bestaan in de ontwikkeling van specifieke softwaretoepassingen die moeten draaien op het in oktober 1996 bestelde Honeywell-systeem voor procesautomatisering (zie hoofdstuk III, punt 1, laatste alinea).

De Oostenrijkse autoriteiten beweren weliswaar dat bij de uitvoering van het project sprake is van samenwerking, inzonderheid met een onderzoeksinstelling, maar de Commissie concludeert op basis van de door de Oostenrijkse autoriteiten verstrekte omschrijving van de voorwaarden uit de overeenkomsten (zie hoofdstuk III,

punt 2) dat — volgens de aanmelding — KNP Leykam als enige steun zal ontvangen, terwijl de onderaannemers die voor KNP Leykam diensten verrichten, louter op commerciële basis werken en dat bij de uitvoering van het project geen sprake is van een samenwerking tussen diverse partners.

Bovendien is een zeer groot gedeelte van de kosten — bijna 68 % van de totale projectkosten — toe te rekenen aan commerciële aanbesteding bij externe ondernemingen. Zo wordt de eigen bijdrage van KNP Leykam beperkt tot minder dan één derde van de geplande werkzaamheden, uitgedrukt als aandeel van de kosten. De Commissie wijst erop dat het betrokken onderzoek voor een overweldigend gedeelte niet door de aanvrager van steun wordt uitgevoerd.

Op grond hiervan betwijfelt de Commissie ten stelligste of het steunvoornemen — zelfs bij het begin van het project in december 1995 — kan worden omschreven als „precommerciële ontwikkelingsactiviteit” in de zin van de communautaire kaderregeling inzake staatssteun voor onderzoek en ontwikkeling, zodat eerder sprake dient te zijn van een investeringsproject voor de ontwikkeling van een nieuwe PM11-papiermachine.

Bovendien zou, in het geval dat het project als precommerciële ontwikkelingsactiviteit zou worden aangemerkt, de verhoging, op grond van punt 5.10.3 van de kaderregeling, met 15 procentpunten moeten worden gerechtvaardigd met een gedetailleerdere omschrijving van het aangemelde werkprogramma (zie hoofdstuk III, punt 1, tweede alinea). Bij een beoordeling door de Commissie moet dan blijken of voldaan werd aan de concrete doelstellingen van een specifiek werkprogramma en de voorwaarden voor de toekenning van de in punt 5.10.3 van de kaderregeling bedoelde bonus.

2. Het stimulerende effect van het steunvoornemen

Het „stimulerende” effect van het steunvoornemen — een stimulans voor de onderneming om meer onderzoek te verrichten dan zij zonder deze steun zou hebben gedaan — lijkt twijfelachtig. Volgens de onderhavige beoordeling door de Commissie maakt het MICS-softwareproject (informatietechnologie) integraal deel uit van het investeringsproject voor de PM11-papiermachine en zouden anders de commerciële productiviteit noch doelstellingen inzake kwaliteit en kosten zijn gehaald.

De Oostenrijkse autoriteiten voeren evenwel aan dat, wanneer geen overheidsmiddelen in het vooruitzicht waren gesteld, het MICS-project niet was uitgevoerd en de onderneming de bestaande informatie- en productiesoftware had geoptimaliseerd en de financiële baten van het nieuwe systeem verwaarloosbaar zouden zijn (zie hoofdstuk III, punt 3).

Daarentegen stelt de Commissie dat het een courante praktijk is in het bedrijfsleven dat KNP Leykam vóór het MICS-project aan te vatten dergelijke kostenbesparingen en rentabiliteitsramingen maakt betreffende de levensduur van de PM11-papiermachine, inzonderheid met betrekking tot de operationele flexibiliteit, de verhoogde betrouwbaarheid (machines minder lang buiten gebruik) en verlaagde arbeidskosten door meer automatisering. Bovendien zou de onderneming, nu een voorlopige versie van MICS sinds oktober 1996 in bedrijf is, over betrouwbare ramingen moeten beschikken met betrekking tot kostenbesparing door gebruik van het normaal functionerende MICS-systeem in vergelijking tot een verbeterde versie van de thans in Gratkorn gebruikte informatie- en productiesoftware.

V. SLOTBEMERKINGEN

Gelet op het bovenstaande, heeft de Commissie in deze fase van het onderzoek ernstige twijfel of de voorgenomen overheidssteun overeenkomstig artikel 92, lid 3, van het EG-Verdrag verenigbaar is met de gemeenschappelijke markt. Meer bepaald hebben de Oostenrijkse autoriteiten niet aangetoond dat het project in aanmerking komt voor financiering als „precommerciële ontwikkelingsactiviteit”; evenmin hebben zij aangetoond dat de voorgenomen steun een stimulerend effect heeft (punt 6.2 van de kaderregeling inzake O&O-steun).

Derhalve heeft de Commissie besloten de procedure van artikel 93, lid 2, in te leiden. Zij stelt de Oostenrijkse regering bij dezen in de gelegenheid binnen één maand na ontvangst van dit schrijven haar opmerkingen en alle overige relevante informatie kenbaar te maken.

De Commissie herinnert de Oostenrijkse autoriteiten eraan dat, overeenkomstig artikel 93, lid 3, de betrokken lidstaat het steunvoornemen niet ten uitvoer mag brengen alvorens een eindbeschikking is gegeven in de proce-

dure van artikel 93, lid 2. Elke ontvanger van onrechtmatig verleende steun, dit wil zeggen steun die is verleend zonder de eindbeschikking van de Commissie af te wachten, dient deze terug te betalen overeenkomstig de procedures en bepalingen van de Oostenrijkse wet, waarbij de rente verschuldigd is vanaf de datum waarop de steun werd verleend, tegen het referentiepercentage dat wordt gebruikt voor de beoordeling van regionale steunregelingen.

Indien uw autoriteiten van oordeel zijn dat dit schrijven vertrouwelijke informatie bevat die niet mag worden gepubliceerd, moeten zij dit aan de Commissie medelen binnen een termijn van 15 werkdagen.

De Commissie deelt de Oostenrijkse regering bij dezen mee dat zij dit schrijven zal bekendmaken in de vorm van een mededeling in het *Publicatieblad van de Europese Gemeenschappen* met het verzoek aan de overige lidstaten en andere belanghebbenden hun opmerkingen over de betrokken maatregel kenbaar te maken, alsmede in het EER-supplement bij het Publicatieblad, met een soortgelijk verzoek om opmerkingen aan belanghebbenden in de EVA-landen. De Toezichthoudende Autoriteit van de EVA zal van dit schrijven in kennis worden gesteld overeenkomstig protocol nr. 27 bij de EER-Overeenkomst.”.

De Commissie verzoekt hierbij de overige lidstaten en andere belanghebbenden haar binnen 30 dagen na dagtekening van deze mededeling hun opmerkingen over de betreffende maatregelen mee te delen door deze te zenden naar:

Europese Commissie
Wetstraat 200
B-1049 Brussel.

Deze opmerkingen zullen ter kennis van de Oostenrijkse regering worden gebracht.

Voorafgaande aanmelding van een concentratie**(Zaak nr. IV/M.1315 — ENW/Eastern)**

(98/C 296/05)

(Voor de EER relevante tekst)

1. Op 14 september 1998 ontving de Commissie een aanmelding van een beoogde concentratie in de zin van artikel 4 van Verordening (EEG) nr. 4064/89 van de Raad ⁽¹⁾, laatstelijk gewijzigd bij Verordening (EG) nr. 1310/97 ⁽²⁾, waarin is medegedeeld dat de ondernemingen Energie Noord West NV (ENW), welke onder zeggenschap staat van de provincie Noord-Holland, de gemeente Amsterdam, gemeente Haarlem en de gemeente Velsen, en de Eastern Group plc (Eastern), welke deel uitmaakt van de Energy Group plc, in de zin van artikel 3, lid 1, onder b), van de verordening gezamenlijk zeggenschap verkrijgen over de onderneming Compass Energy BV, door de aankoop van een nieuw gestichte vennootschap die een gezamenlijke onderneming is.
2. De bedrijfswerkzaamheden van de betrokken ondernemingen zijn:
 - ENW: inkoop en verkoop van energie (electriciteit, aardgas), distributie van energie en aanvullende diensten zoals consulting en bouwkundige diensten,
 - Eastern: opwekking en distributie van electriciteit en aardgas, telecommunicatie.
3. Op grond van een voorlopig onderzoek is de Commissie van oordeel dat de aangemelde concentratie binnen het toepassingsgebied van Verordening (EEG) nr. 4064/89 kan vallen. Ten aanzien van dit punt wordt de definitieve beslissing echter aangehouden.
4. De Commissie verzoekt belanghebbende derden haar hun eventuele opmerkingen ten aanzien van de voorgenomen concentratie kenbaar te maken.

Deze opmerkingen moeten de Commissie uiterlijk tien dagen na dagtekening van deze bekendmaking hebben bereikt. Zij kunnen per fax ((32-2) 296 43 01 of 296 72 44) of per post, onder vermelding van referentie IV/M.1315 — ENW/Eastern, aan onderstaand adres worden toegezonden:

Europese Commissie
Directoraat-generaal Concurrentie (DG IV)
Directoraat B — Task Force Fusiecontrole
Kortenberglaan 150
B-1040 Brussel.

⁽¹⁾ PB L 395 van 30.12.1989, blz. 1. Verordening gerectificeerd in PB L 257 van 21.9.1990, blz. 13.

⁽²⁾ PB L 180 van 9.7.1997, blz. 1. Verordening gerectificeerd in PB L 40 van 13.2.1998, blz. 17.

II

(Vorbereidende besluiten)

COMMISSIE

Voorstel voor een verordening van de Raad tot wijziging van Verordening (EG) nr. 975/98 over de denominaties en technische specificaties van voor circulatie bestemde euromuntstukken

(98/C 296/06)

COM(1998) 492 def. — 98/0270(SYN)

(Door de Commissie ingediend op 31 augustus 1998)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap, inzonderheid op artikel 105 A, lid 2,

Gezien het voorstel van de Commissie,

Gezien het advies van de Europese Centrale Bank,

Volgens de procedure van artikel 189 C van het Verdrag,

(1) Overwegende dat in artikel 1 van Verordening (EG) nr. 975/98 van de Raad ⁽¹⁾ de technische specificaties voor de acht denominaties van de eerste serie euromuntstukken worden bepaald; dat de directeurs van de Munt op grond van Verordening (EG) nr. 975/98 de meer gedetailleerde specificaties hebben vastgesteld die noodzakelijk zijn voor de productie;

(2) Overwegende dat de verkoopautomatenindustrie na bestudering van bovengenoemde gedetailleerde specificaties om een verhoging van het gewicht van het muntstuk van 50 cent heeft verzocht teneinde dit muntstuk sterker van andere muntstukken te doen verschillen en fraude tegen te gaan; dat de Europese blindenvereniging na het uittesten van bij de eerste productiegangen vervaardigde proefexemplaren bezwaar heeft gemaakt tegen het feit dat de randafwerking van de muntstukken van 50 cent en 10 cent

verschilde van de randafwerking van de proefexemplaren waaraan zij tijdens het overleg met het oog op de vaststelling van Verordening (EG) nr. 975/98 hun goedkeuring had gehecht; dat het ter bevordering van de acceptatie van het nieuwe muntstelsel door de gebruikers wenselijk is dat zowel aan het verzoek van de verkoopautomatenindustrie als aan het verzoek van de Europese blindenvereniging gevolg wordt gegeven; dat het noodzakelijk is het gewicht van het muntstuk van 50 cent te verhogen van 7 g tot 7,8 g om aan de wens van de verkoopautomatenindustrie te voldoen; dat het voor de inwilliging van het verzoek van de Europese Blindenvereniging en ter voorkoming van eventuele latere misverstanden wenselijk is de omschrijving van de rand van de muntstukken van 50 cent en 10 cent te wijzigen van „grove kartel” in „getand”, hetgeen meer in overeenstemming is met de randafwerking waarvoor de Europese Blindenvereniging oorspronkelijk had ingestemd;

(3) Overwegende dat het van essentieel belang is de wijziging van de technische specificaties te beperken tot het gewicht van het muntstuk van 50 cent en de randafwerking van de muntstukken van 10 cent en 50 cent teneinde het tijdschema voor de productie van de euromuntstukken en de invoering ervan op 1 januari 2002 niet in gevaar te brengen,

HEEFT DE VOLGENDE VERORDENING VASTGESTELD:

Artikel 1

In artikel 1 van Verordening (EG) nr. 975/98 wordt de tabel als volgt gewijzigd:

1. De vierde rij wordt als volgt gewijzigd:

a) in de derde kolom wordt het cijfer „1,69” vervangen door „1,88”;

⁽¹⁾ PB L 139 van 11.5.1998, blz. 6.

b) in de vierde kolom wordt het cijfer „7” vervangen door „7,8”;

c) in de achtste kolom worden de woorden „grove kartel” vervangen door „getand”.

2. In de zesde rij, achtste kolom, worden de woorden „grove kartel” vervangen door „getand”.

Artikel 2

Deze verordening treedt in werking op 1 januari 1999.

Deze verordening is verbindend in al haar onderdelen en is rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat, overeenkomstig het Verdrag, behoudens artikel 109 K, lid 1, en de protocollen nr. 11 en 12.
